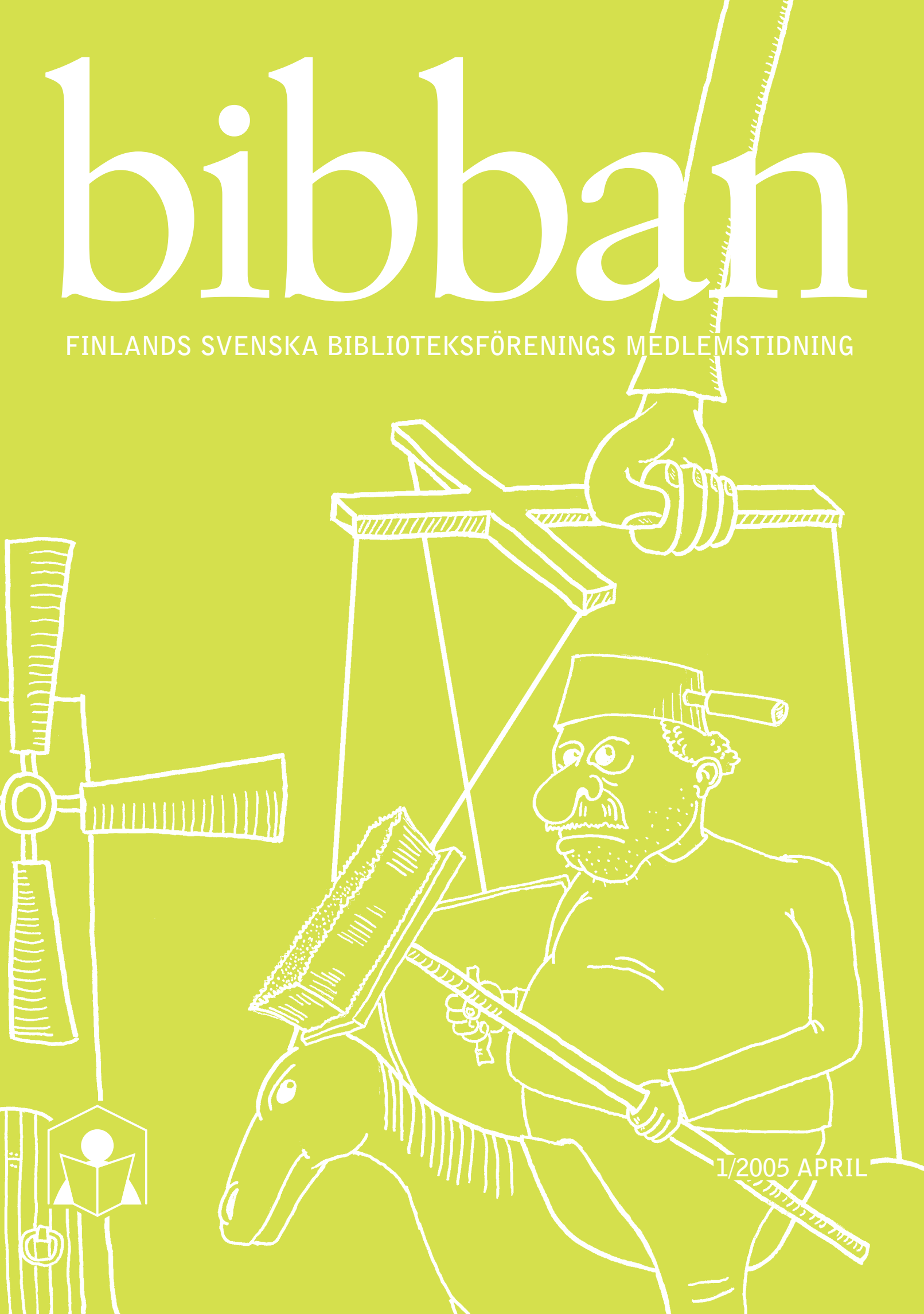

bibban

FINLANDS SVENSKA BIBLIOTEKSFÖRENINGENS MEDLEMSTIDNING

1/2005 APRIL

1/2005 APRIL

- 3 Ordföranden har ordet
- 4 Notiser
- 6 Vasaflickan kom till Karis
- 7 Nya styrelsemedlemmar
- 8 Förslag till verksamhetsberättelse
- 11 Mina bibliotek
- 12 Ny i branschen
Vörå har ny bokbuss
- 14 Identiteter
- 15 EBLIDA:s styrelsemöte i Helsingfors
Dateropunkt i Nykarleby

bibban

är Finlands svenska biblioteksförerings medlemstidning som utkommer tre gånger i året, i mars, maj och oktober. (ISSN: 1459-5044)

REDAKTÖRER

Ulrika Wikström
Tel. (040) 545 9750
ulrika.wikstrom@sydvast.fi
Stenåkersvägen 10 B21
10300 Karis
Solveig Hortans
Tel. (050) 534 8348
solveig.hortans@multi.fi
Borgarmalmsvägen 4 B18
68620 Jakobstad

LAYOUT

Mattias Wikström/Tigerbyte
Tel. (045) 677 1376
www.tigerbyte.fi

PÄRMBILD

Axel Aminoff
axel.aminoff@helsinki.fi

TRYCKERI

Ekenäs Tryckeri Ab, Ekenäs

Allt material som önskas tryckas i Bibban skall skickas till någondera av redaktörerna.

ANSVARIG UTGIVARE

Ringa Sandelin (ordf.)
Adressuppgifter för föreningens styrelse och ordförande finns på sida 3.

MEDLEMSAVGIFT

Studera, arbetslösa och pensionärer: 10 €
Ordinarie medlem: 20 €
Betalas in på konto: 800022-5436750
Referensnummer: 30 05002
Betalaren måste vara samma som medlemmen!

ADRESSÄNDRINGAR

Meddelas till Johanna Vidjeskog som ansvarar för medlemsregistret.

LEVERANS AV MATERIAL

Material som skall publiceras i tidningen levereras enklast via epost men du kan också skicka disketter eller cd-r skivor.

Texter bör levereras i antingen MS Word (.doc) eller Rich Text Format (.rtf) format. Användandet av avancerade funktioner i

textbehandlingsprogrammen bör undvikas, lämna redigerandet åt redaktionen. Skriv gärna en ingress och märk ut information som skall placeras i lådor.

Bildmaterial bör levereras antingen som blank papperskopia eller elektroniskt som JPEG (.jpg) eller TIFF (.tif) fil med en upplösning på 300 DPI eller mer. (Elektroniska bilder blir generellt tre gånger mindre tryckta på papper än de är på skärmen, så se till att storleken är tillräcklig.)

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera inskickade texter före publikation och ansvarar ej för returnering av inskickat material om ej annat överenskommit.

FSBF PÅ NÅTET
www.biblioteken.fi

Ringa Sandelin **ordf.**

Chef för katalogiseringsavd., Åbo Akademis bibliotek
Domkyrkogatan 4-5, 20500 Åbo
Tel: (02) 215 3283, lö-sö: (019) 241 1511
Epost: ringa.sandelin@abo.fi

SÖDRA SEKTIONEN

Karolina Zilliacus **s.ordf.** (stm)

Biblioteksdirektör, Kimito kommunbibliotek
Epost: karolina.zilliacus@kimito.fi

Disa Svenskberg **kassör** (stm)

Bibliotekarie, Åbo Akademis bibliotek
Betaniagatan 23 bostad 4, 20810 Åbo
Tel: (02) 215 4189 / Fax: (02) 215 4795
Epost: disa.svenskberg@abo.fi

Malin Wikström **sekr.** (stm)

Bibliotekschef, Sjundeå kommunbibliotek
Flemingsvägen 2, 02580 Sjundeå
Tel: (09) 2606 1294
Epost: malin.wikstrom@sjuntio.fi

Margareta Danielsson (su/D. Svenskberg)

Bibliotekarie, Pargas stadsbibliotek
Epost: margareta.danielsson@pargas.fi

Ulrika Wikström (su/M. Wikström)

Bibliotekschef, Yrkeshögskolan Sydväst
Epost: ulrika.wikstrom@sydvast.fi

Maria Verhola (su/K. Zilliacus)

Bibliotekschef, Ingå kommunbibliotek
Epost: maria.verhola@inga.fi

ÖSTERBOTTNISKA SEKTIONEN

Solveig Hortans **pressansv./s.ordf.** (stm)

Bibliotekarie
Tel: (050) 534 8348
Epost: solveig.hortans@multi.fi

Annika Lund (stm)

Specialbibliotekarie, Stadsbiblioteket i Jakobstad
Epost: annika.lund@jakobstad.fi

Heidi Troberg (stm)

Bibliotekssekreterare, Tritonia
Epost: heidi.troberg@tritonias.fi

Nina Åbrandt (su/Hortans)

Biblioteksfunktionär, Kronoby kommunbibliotek
Epost: nina.abrandt@kronoby.fi

Johanna Vidjeskog

medlemsregister (su/A. Lund)

Biblioteksfunktionär, Stadsbiblioteket i Jakobstad
Epost: johanna.vidjeskog@jakobstad.fi

Carola Bäckström (su/H. Troberg)

Bibliotekschef, Korsnäs kommunbibliotek
Epost: carola.backstrom@korsnas.fi

Ordföranden har ordet

Det kommer att vara många både nationella och internationella händelser inom biblioteksbranschen detta år. IFLA håller sin årskonferens i Oslo, Nordiska vetenskapliga bibliotekssamfundet ordnar ett seminarium i Tusby/Helsingfors, Kirjastopäivät 2005 Biblioteks dagar går av stapeln i Tammerfors, Satellitkonferenser i samband med IFLA-mötet organiseras i Träskända och vår egen årskonferens äger rum i Hangö. Föreningens tidigare ordförande Christina Flemming var mycket aktiv inom IFLA. Hon var bl.a. ordförande för IT-sektionen och såg till att föreningen var med inom flera andra sektioner. Jag har själv ryggt tillbaka för denna världsomspännande biblioteksorganisation som samlar tusentals medlemmar till sina årliga konferenser. Men eftersom föreningen är med som aktiv medlem och röstning sker så måste också jag engagera mig och orientera mig i hur verksamheten är uppbyggd. IFLAs president sitter i

två år men har därförinnan suttit som vicepresident under två år. Medlemmarna i styrelsen, governing board, kan väljas för högst två fyraårsperioder. Den administrativa ledningen sitter i Haag och den består endast av elva tjänstemän. Till en sådan tjänst kommer eventuellt Tuula Haavisto att väljas. Och sedan finns det 47 sektioner. Vår förening är med i fem av dem: 8. Public libraries, 21. Information technology, 24. Library theory and research, 36. Reference work, 40. Management of Library Associations. Till dessa sektioner kan vi anmäla vår egna medlemmar. I år har vi bett Robin Fortelius ställa upp inom IT-sektionen. Om han ryms med i gruppen vet vi ännu inte i detta skede. Det finns nämligen ett tak för antalet medlemmar i en sektion. Man väljs för en fyraårig period och kan återväljas en gång. Det viktigaste arbetet inom dessa grupper sker vid årskonferensen. IFLA har en liten budget och det innebär bl.a. att presidenten och vicepresidenten i stor utsträckning reser på egen bekostnad. Den främsta inkomstkällan är årskonferensen och det är kanske en förklaring till varför deltagaravgiften är så hög. För många av oss blir deltagandet i mötena en ekonomisk omöjlighet. De nordiska länderna har i år en kandidat för styrelsen nämligen Kungliga bibliotekets högsta chef Gunnar Sahlin. Det var en lisa för min själ att höra honom säga att IFLAs organisation är svår att överblicka och få ett grepp om. Man lär hålla på med en förändring av strukturen för att nå en större överskådlighet. Men att IFLA är viktig för vårt världsomspännande arbete framhöll han och därom kan vi alla vara ense. Årets evenemang är många och av olika slag. Det kommer att finnas tillfällen för oss alla och jag hoppas vi hittar den sammankomst eller konferens som ger oss visioner för framtiden och den kick och inspiration vi behöver i vårt dagliga arbete.

Ringa Sandelin

Bokmässan

Anders G. Lindqvist som ansvarar för tidskrifterna på Helsingfors bokmessa – och i Bokkatalogen, konstaterar att årets (2004) bokmessa blev framgångsrik, antalet besökare ökade med nästan en femtedel i jämförelse med året innan. Också intresset för tidskrifterna var stort, av flere tidskrifter hade det fått finnas ännu flere exemplar för utdelning. I år blir det bokmessa 27–30 oktober med bildning som huvudtema.

Visst skall Bibban finnas framme även då!

Bibliotekarien Elsa

PR-bibliotekarie Björn Lindwall i Eskilstuna har gjort skämtteckningarna som Bibban fått lov att publicera.

En återfinns i detta nummer, i nr 3/2004 hade vi också två Elsa-bilder. Vi tackar Björn för hans generositet!

Kom ihåg Bibban

Kom ihåg att meddela oss din adressförändring – annars blir du utan den information Bibban ger! Utan blir du också ifall du inte betalar din medlemsavgift varje år!

Nelli-portalen

Yrkeshögskolebiblioteksfolk samlades den 16.03.2005 till ett första projektgruppsmöte kring Nelli-portalen. Deltagarna konstaterade att personresurserna är små, i vissa fall obefintliga – ändå ser man fram emot att skapa sökportalen också för denna bibliotekssektor. Ibruktandet kommer att ske i tre skeden, som det ser ut. De första 13 yrkeshögskolebiblioteken kommer att få skolning ännu i vår, och kan antagligen räkna med att ta Nelli i bruk hösten 2005. För de svenska yrkeshögskolorna kommer arbetet att inledas tidigast hösten 2005, och Nelli att tas i bruk under våren 2006. De flesta universitetsbibliotek har redan Nelli i bruk. Nationalbiblioteket håller i trådarna och sköter utbildningen i Nelli-projektet. Också de allmänna biblioteken (landskapsbiblioteken) kommer att ha sina Nelli-portaler.

IT-gruppen möttes

FSBF:s IT-grupp med representanter för olika nätverk i Svenskfinland samlades till möte den 14.3.2005 för att diskutera aktuella ärenden. Robin Fortelius efterlyste debattinlägg i debattforumet Bibban medan mötesdeltagarna konstaterade att det blir en tröskel när man måste logga in sig i Bibban för att kunna delta i diskussionen. En mer omedelbar teknisk lösning efterlystes. Robin önskar också att vi alla skulle använda fackkalendern för att informera om allt som händer i biblioteken. Förhoppningsvis hittar också våra kunder denna information, och vi kan gärna dela med oss sinsemellan om vad vi har på gång. Så ta i bruk de kanaler vi har för information och diskussion!

Barbro Wigell-Ryynänen från Undervisningsministeriet informerade om de satsningar ministeriet gjort på gemensamma elektroniska resurser. Nyheten för i år är att man ger möjlighet till sekundärkatalogisering ur Linda, men ingen av de närvarande hade ännu erfarenhet av att kopiera poster ur Linda.

Mötesdeltagarna beklagade de problem biblioteken ofta stöter på i kommunerna när det gäller IT-tekniken och överhuvudtaget den brist på frihet som finns för biblioteken att själva utveckla och uppdatera sina webbsidor.

Grattis!

Bibban vill härmed framföra de varmaste gratulationer med anledning av att Robin Fortelius fyller 50 år den 27.4.2005. Vi är väldigt tacksamma för allt det arbete Robin gör för vår förenings synlighet på webben och vill härmed utbringa ett rungande: HURRA FÖR ROBIN!

Läsvärt om marknadsföring

Lena Mossberg har för boken Att skapa upplevelser tilldelats utmärkelsen Årets marknadsföringsbok 2004. Priset delas ut av Sveriges Marknadsförbund.

Hangö, Hangö, Hangö, sol och sommarfröjd...

Hangö stad står värd för nästa årskonferens 25–26 augusti 2005. Hangö är mycket vackert där det ligger ute på udden, omgivet av öppna havet, underbara villor vid havet. Vi kommer att bo i en av dem. Boka dagarna i kalendern redan nu!

Den första dagen kommer berättelsens/skönlitteraturens plats i biblioteket idag att granskas – och temat för den andra dagen blir hur referensarbetet utvecklats under åren. Vad har Internet inneburit för referensarbetet? Program och anmälningsblankett kommer i nästa nr av Bibban i slutet av maj. Kolla också föreningens webbsidor på www.biblioteken.fi.

IFLA

I år hålls IFLA-mötet på nära håll, i Oslo den 14–19.8. 2005. Följande år står Sout i Syd-Korea i tur, sedan Durban i Sydafrika år 2007.

I anslutning till IFLA-mötet anordnas två satellitkonferenser i Träskända (Järvenpää) 11–12.8.2005 Bibliotheca Universalis – how to organise chaos?

<http://www.kaapeli.fi/~fla/frbr05/>

The Physical Library and Beyond Library as Place and the Library in Cyberspace Hur påverkar de elektroniska tjänsterna det fysiska biblioteksrummet?

<http://www.kaapeli.fi/~fla/PHYSICALvsVIRTUAL05/prgr.htm>

Deltagaravgiften är 250 € / satellit. FSBF:s medlemmar kan få ett bidrag på 150 € för deltagande. Kontakta föreningens ordförande Ringa Sandelin.

”Hennes brist på charmfull framtoning kompenseras av hennes stora kunskaper om strandskatans häckningsplatser

Kallelse till vårmöte

Finlands svenska biblioteksforeningen r.f. kallar till vårmöte i Kristinestad fredagen den 20 maj kl. 15.30. Platsen kommer att vara gymnasiet i Kristinestad. Före vårmötet blir det lunch och en guidad tur i Kristinestad.

Sedvanliga vårmöteshandlingar. Alla medlemmar är varmt välkomna!

Anmäl dig senast den 9 maj till Solveig Hortans telefon (050) 5348348 eller per epost solveig.hortans@multi.fi.

På nya poster

Fil.mag **Jenny Olsson** är sedan juli 2004 anställd som bibliotekschef i Pernå. Det är Jennys första tjänst. Jenny har etnologi som huvudämne och bl.a informationsförvaltning som biämne. Jenny uppskattar det mångsidiga arbetet i ett litet kommunbibliotek. Vi hälsar Jenny välkommen med i föreningen!

Fil.mag **Barbara Rosenqvist** tillträdde den 1.3.2005 tjänsten som biblioteksdirektör i Karis. Barbara har bakom sig 16 år som bl.a systemansvarig bibliotekarie i Karis. Innan dess var Barbara anställd vid Åbo stadsbibliotek, och i föreningen känner vi också henne som en av dem som jobbat fram Allärs! Barbara har också suttit i styrelsen för FSBF, och varit red. för dåvarande Infobladet.

Pol.mag. (med informationsförvaltning som huvudämne) **Tove Selkälä** tillträder den 1.4 en bibliotekarietjänst vid Borgå stadsbibliotek. Tove som blev klar med studierna 2004 har tidigare haft vikariat vid ÅAB, Teologiska fakultetens bibliotek, och det senaste halvåret vid YH Sydvästs bibliotek i Åbo.

tinen web, chattailu kirjastossa, työelämän kasvioppi ja huomisen työntekijä.

Kirjastomessut tarjoavat tuote-esittelyjä ja uutuuksia, myös yritys- ja tuotetietoisuuksia.

T-shirt till salu

Föreningens t-shirt finns nu att köpas. T-shirten har rund öppning och färgen är svart med föreningens logo i silvergrått nere på ena ärmen.

Det finns två stycken modeller Lady-Fit (smalare och kortare) i storlek S-L och Slim-Fit (längre och rymligare) i storlek M-XXL.

Är du intresserad så kontakta Nina Åbrandt på Kronoby bibliotek (nina.abrandt@kronoby.fi).

10⁰⁰€
(+3⁵⁰€ porto)

Tillsammans starkare mot framtiden! Yhdessä vahvana tulevaisuuteen!

De 41:a nationella biblioteksdagarna med detta tema hålls i Tammerfors 16-18.6. 2005. Vår förening är med och arrangerar dagarna och vi är medvetna om att det svenska inslaget lyser med sin frånvaro, men programmet är värdefullt och angår oss i allra högsta grad. Programinslagen är så många att man har planerat in parallellprogram. Det nordiska inslaget utgörs av chefskonsult Hel-le Niegaard från Danmark, som kommer att tala om framtidens bibliotek. Inslag med det nyaste nytt inom biblioteksbranschen finns också i utställningsutrymmena. Anmälan skall helst ske före 15.4 och om du är medlem i Finlands biblioteksforening/Suomen kirjastoseura så får du medlemsrabatt.

Ett detaljerat program med alla uppgifter finns på <http://kirjastoseura.kaapeli.fi>.

Så här marknadsför Suomen Kirjastoseura dagarna

Alan kohtamisfoorum ja ajankohtaisen tiedon päivytyspaikka!

On jälleen kirjastopäivävuosi, 41. valtakunnalliset kirjastopäivät järjestetään tällä kertaa Tampereella. Päivien pääjärjestäjä on Suomen kirjastoseura. Kirjastopäiviin liittyvät myös Kirjastomessut, alan tuote-esittelyt. Kirjastoseuran jäsenet pääsevät osallistumaan päiville jäsenhintaan, alan päätoimisille opiskelijoille tarjotaan osallistumismahdollisuus maksutta.

Kirjastopäivillä esiintyy lähes 30 puhujaa; vaikuttajia, tutkijoita, asiantuntijoita, alan ammattilaisia, kirjailijoita, ajattelijoita. Kirjastopäivät ovat olleet kautta aikojen suosittuja; viimeksi Vaasassa päivät kokosivat lähes 400 tyytyväistä osanottajaa.

Kirjastopäivien ohjelmassa on tänä vuonna mm. ammattitapaamiset (laitoskirjasto – kotipalvelutapaaminen, lastenkirjastoryhmä, kirjastoautoryhmä, fiktioryhmä, kirjastovirkailijatapaaminen), Kirjastoseura workshop, globaali toimintaympäristö, mediaympäristö, kirjastoalan yhteistyö, kirjakohtaisuuksia, langaton kirjasto, semant-

Vasaflickan kom till Karis

Ulrika Wikström

Dagen efter vårdagjämningen hoppar jag av bussen i Kila, Karis för att gå och hälsa på Rose-Marie (Rosa) Malm. Rosa har den 1.3.2005 gått i pension och jag har bett om ett samtal med henne. Den myckna snön har småningom börjat smälta, tack vare solen, konstaterar jag när jag vandrar till den lugna gata där familjen Malms vänligt gula trähus ligger omgivet av en stor härlig tomt. Jag stiger in i ett vackert och ombonat hem där Rosas personlighet satt tydliga spår i inredningen. Vi slår oss ner i vardagsrummet och går tillbaka i tiden...

Hur det började

Rosa är, liksom sin make, född och uppvuxen i Vasa, och visste när hon tagit studenten att hon dels ville syssla med sitt stora intresse för litteratur – poesi, dels ville hon gärna arbeta bland människor, och bad att få praktikplats på Vasa stadsbibliotek. Eftersom Rosa hade endast fyra månaders förpraktik av obligatoriska sex, kom hon inte första gången hon sökte till biblioteksutbildningen i Svenska social- och kommunalhögskolan, utan började läsa litteratur vid Helsingfors universitet. Men andra gången hon sökte hade hon praktiken avlagd och kunde börja studierna under ledning av biblioteksinspektör, sedermera biblioteksrådet Barbro Boldt, som hade ett brinnande intresse för biblioteksarbetet och lyckades förmedla denna entusiasm åt dem som gick hennes bibliotekskurser. Folkbildningsandan levde stark, och vi som skulle ut i kommunerna och utveckla biblioteken hade ett stort uppdrag, kände vi. Bibliotekslagen från år 1968 gav en möjlighet till den utveckling som skedde under de följande åren.

Barbro Boldt hade för vana att försöka placera "sina" bibliotekarier där hon tyckte att de passade bäst och till Rosa sade hon: "Far till Karis – de kommer att ta emot dig med öppna armar!" Sagt och gjort – Rosa tog fram kartan och sökte upp Karis, tog tåget dit och klev upp på järnvägsbron och undrade åt vilket håll hon skulle ta sig. Och på den vägen blev hon...

Biblioteket befann sig då i stadshusets källare, och hade närmast innan skötts på deltid av doktor Gudrun Lundström som också var lektor vid Karis-Billnäs samskola.

Profil

Namn: Rose-Marie Malm, hum.kand., pensionerad biblioteksdirektör

Född: i Vasa

Familj: make och två vuxna barn

Läser: Just nu Per-Olov Enquists Livläkarens besök och Bodil Malmstens Mitt första liv. Dessutom alltid trädgårdsböcker

Senaste film: Flickan med pärlörhänget

Äter: bantarsoppa! (svaret kommer snabbt)

Dricker: vatten

Men nu hade tjänsten blivit en heltidstjänst från början av år 1968, och Rosa började sin första ordinarie tjänst den 2 januari. Men den, som Rosa trodde, tillfälliga vistelsen i Karis blev till många år, och Rosa har haft glädjen att få utveckla biblioteket i Karis. När Rosa kom använde man fortfarande det sk ettkorts-lånesystemet, och för att införa det då moderna Detroit bad Rosa om att få ett biblioteksbiträde, först på deltid, sedan heltid. Och arbetskamraterna blev fler med åren.

Det glada sjuttioalet

De första åren på 70-talet var expansiva år, man satsade på utåtriktad verksamhet, det ordnades författaraftnar, man höll sagostunder, grundade anstaltsbibliotek, så också i Karis. Snart blev biblioteket trångt och man började också i Karis planera för ett nytt bibliotek. Rosa deltog aktivt i planeringen av biblioteket som inrymdes i ett stort komplex bokstavligen mitt i byn, med poliskammare och busstation som närmaste grannar. Fokus, som huset döptes till försågs också med en utställningssal. Det är 32 år sedan Fokus invigdes, den 9.4.1973. Året innan huset blev klart fick biblioteket sin andra bibliotekarietjänst och inför flyttningen en

andra biträdestjänst. Rosa som fick kämpa för ett större "kafferum" under planeringskedet, fick av en ledande tjänsteman frågan: "Hur många tror du att ni skall vara här då?" Rosa trodde att de snart skulle vara sex i personalen men vågade inte dra till med mer än fyra. Det tog inte lång tid innan de anställda verkligen var sex på heltid.

Idag finns kulturbyrån i huset, samt fotogalleriet Zebra, och informationspunkten Luckan (polisen har flyttat till Ekenäs) så den kulturhusanda man ville skapa lever vidare. Det var så roligt, minns Rosa, när man kunde få en musikavdelning, och en skild ungdomsavdelning i det nya biblioteket. Biblioteket är fortfarande välkommande öppet, och de starka färger man använde på 70-talet i inredningen är ju högsta mode i dag.

Rosa återkallar i minnet hur lätt det var att arbeta med biblioteksverksamhet under 70-talet, man byggde upp och jobbade med glädje. Och Rosa har alltid kunnat ge uttryck för denna glädje, hennes glada skratt har ofta hörts, och hon är en obotlig optimist. I och med kommunsammanslagningen mellan Karis köping och Karis landskommun fick Rosa också ett filialbibliotek och en bokbuss att administrera. År 1975 skaffades en ny bokbuss till Karis som tjänade befolkningen

i tolv år, men när den drog sin sista suck beslöt man att i stället köpa bokbusstjänster av Pojo kommun. Men nu hade redan de magra åren börjat och det samarbetet tog slut efter bara två år. Än idag sörjer karisbor den utmärkta service som bokbussen bjöd dem som bor i periferin.

Vad gav styrkan?

På min fråga om vad som varit mest givande svarar Rosa att det nog har varit detta: att lotsa biblioteket framåt, både i storm och stiljte, detta trots att chefen kommer i kläm när det är svåra tider, mellan en överbelastad personal och beslutfattarnas krav på sparåtgärder. Och litteraturen som alltid var kärnan i arbetet!

En annan sak som Rosa ivrigt berättar om, är det verkligt goda bibliotekssamarbete som uppstod i Västra Nyland i och med ett möte som hölls med biblioteksinspektör Siv Petrell och bibliotekscheferna i de kommuner som idag bildar Lukas-biblioteken. Året var 1989 och det var dags att fundera på datorisering. Det är ganska klart att det hade varit tungt, om inte omöjligt för de enskilda biblioteken att ro det projektet i hamn, och idag får vi med tacksamhet konstatera att åtminstone på detta område har ryktet om dåligt samarbete i regionen kommit på skam. Kunderna är oerhört tacksamma idag över detta samarbete som innebär att de fritt får låna och återlämna över kommungränserna. Det är ett stort bokbestånd som står till förfogande, allt i en och samma katalog,

Samarbetet har inneburit att bibliotekspersonalen lärt känna varandra, och cheferna har haft gott stöd av varandra. Att man också blev goda vänner och gjorde resor på fritiden tillsammans stärkte samhörighetskänslan.

Det som gläder Rosa är att hon under de kanske två sista åren har sett en vändning till det bättre. Ett nytt samarbete med skolväsendet har uppstått, biblioteket katalogiserar svenska lågstadiets boksamling, mot ersättning. Också annars upplever den f.d. biblioteksdirektören att klimatet är gynnsammare.

Rosa och dockorna

Vi som känner Rosa vet att hon har en dramatisk, konstnärlig ådra, och den har kommit till uttryck framförallt i dockteatern som Karis biblioteket under många år var välkänt för. Det var fantastiska uppsättningar som Karisbarnen fick ta del av. Och inte bara Karisbarnen - Rosa och hennes medaktörer har också åkt på turné till andra kommuner, de har också spelat dockteater för vuxna, t.ex. för bibliotekarier, och också för allmän publik under Karisnatten. Rosa, som gått flere kurser i att spela dockteater gjorde snart egna, fantastiska dockor tillsammans med arbetskamraterna. Hon har också stått på teaterscen.

Måne det inte kan tänkas bli en fortsättning på detta med dockteater... avslöjar Rosa.

På den obligatoriska frågan till en nybliven pensionär om vad hon nu skall göra, svarar Rosa att hon är glad över att nu fritt

kunna resa till Vasa och hälsa på sin 97-åriga mor, hon har sin egen familj, hon har ett stort hus att ta hand om – och framförallt trädgården som hon tycker om att syssla med. Kanske det till och med blir tid över för läsning får vi hoppas.

Bibban önskar Rosa rika, goda dagar som pensionär – det är välunnat efter en lång insats vårt finlandssvenska biblioteksväsen till fromma!

Denna docka från Prag, Don Quijote, fick Rosa som avskedsgåva av arbetskamraterna

Nya styrelsemedlemmar

Maria Verhola bibliotekschef i Ingå

Maria Verhola, bibliotekschef i Ingå, är ny suppleant i styrelsen från i år. Maria f. 1978, är också relativt ny på chefsposten i Ingå, där hon hunnit verka i ca ett och ett halvt år. Biblioteket i Ingå lyder under bildningsnämnden och Maria tycker att hon får gott stöd av bildningschefen. Maria har allmän historia som huvudämne i sin fil.mag, informationsförvaltning och etnologi finns med som biämnen. Hon säger sig vara allätare när det gäller litteratur, tycker om att läsa både historiska böcker, biografier och skönlitteratur, decka-

re smakar också som avkoppling. På fritiden håller hon sig i form genom att promenera och också yoga finns på programmet. Maria säger sig uppskatta det mångsidiga arbetet i ett litet bibliotek, det känns meningsfullt att komma nära kunderna. Hon tycker att hon själv hela tiden lär sig nya saker, och i det dagliga arbetet uppskattar hon att välja böcker, men också kundtjänsten i Ingås trevliga bibliotek känns bra.

Carola Bäckström, bibliotekschef i Korsnäs, är också hon ny suppleant i styrelsen från i år. Carola inledde sin biblioteksbanan som praktikant i Vasa stadsbibliotek 1978, så snart studentskrivningarna var avklarade i mitten av april. Hon var tvungen att ringa dåvarande inspektören Barbro Boldt för att kontrollera att det var möjligt att inleda praktiken, trots att hon formellt sett inte var student förrän hon hade betyget i sin hand. Hon hör alltså till den gamla stammen, är hum.kand., i litteraturvetenskap och biblioteksvetenskap och informatik från Åbo Akademi. Har arbetat några år i Vasa på stadsbiblioteket, litet fler i Korsholms kommunbibliotek och

Carola Bäckström bibliotekschef i Korsnäs

sedan hösten 1998 i Korsnäs bibliotek, där även kulturen ingår i hennes tjänst. Carola trivs väldigt bra med sitt mångsidiga, omväxlande arbete och med alla kontakter det ger. Det är meningsfullt och givande och bjuder på ständigt nya utmaningar. Med risk för att låta högtravande: det är som livet självt!

Förslag till

Verksamhetsberättelse för Finlands svenska biblioteks förening r.f. 2004

Finlands svenska biblioteks förening r.f. är en ideell förening, som har ett särskilt ansvar för finlandssvenska biblioteksfrågor. Föreningen skall stöda den finlandssvenska identiteten och kulturen i bibliotek i både svenska och tvåspråkiga miljöer. Föreningen är ett samlande organ för anställda vid olika typer av bibliotek som t.ex. de allmänna och vetenskapliga biblioteken och yrkeshögskolebibliotek. Också studerande, förtroendevalda och övriga intresserade kan bli medlemmar i föreningen.

Föreningen grundades år 1938, då Österbottens svenska biblioteks förening bildades. 1945 grundades Biblioteks föreningen för södra Finland och 1982 sammanslogs dessa och antog det gemensamma namnet Finlands svenska biblioteks förening.

1. Styrelsens sammansättning

- Ordförande: Ringa Sandelin, Ekenäs
- Viceordförande: Annika Lund, Jakobstad
- Sekreterare: Malin Wikström, Ekenäs
- Kassör: Disa Svenskberg, Åbo

Styrelsemedlemmar (ordinarie/suppleanter):

Södra Finland:

- Disa Svenskberg 2003–04 / Margareta Danielsson 2003–04
- Karolina Zilliacus 2004–05 / Harriet Björklund 2003–04
- Malin Wikström 2004–05 / Ulrika Wikström 2004–05

Österbotten:

- Solveig Hortans 2003–04 / Nina Åbrandt 2004–05
- Ulrika Nykvist 2003–04 / Heidi Troberg 2003–04
- Annika Lund 2004–05 / Barbro Gros 2003–04

Styrelsen har två sektioner. Medlemmarna från södra Finland jämte suppleanter bildar sektionen för södra Finland, medlemmarna och suppleanterna från Österbotten bildar österbottniska sektionen.

Styrelsens arbete

Fördelningen av arbetsuppgifter inom styrelsen fortsatte enligt den modell som infördes år 2000. Alla ordinarie styrelsemedlemmar har egna ansvarsområden. Ett arbetsutskott bestående av ordförande, viceordförande, sekreterare och kassör tillsattes.

Suppleanterna från den sektion som inte arrangerar årskonferensen har förväntats närvara endast om ordinarie haft förhinder.

Styrelsens arbetsuppgifter utöver ordförandens, sekreterarens och kassörens:

- Press- och infoansvarig: Solveig Hortans
- Bibbanredaktörer: Ulrika Wikström och Solveig Hortans
- Medlemsregister: Ulrika Nykvist

Styrelsen har sammanträtt 4 gånger. Årets sista möte 1–2.11.2004 var ett gemensamt möte för gamla och nya styrelsen.

Vid föreningens vårmöte den 8.5.2004 i Raumo deltog 13 medlemmar, vid höstmötet i Jakobstad 20.8.2004 deltog 38 medlemmar.

Revisor för 2004 års bokslut var Barbro Nygård (Margit Westerlund), Kristina Virtanen (Siv Kasslin).

2. Medlemmar och medlemsavgift

Antalet ordinarie medlemmar år 2004 var 306 stycken, varav 176 från södra Finland och 130 från Österbotten. Därtill kommer 78 institutionella medlemmar (sammanlagt 384 medlemmar).

Under året anslöt sig 11 stycken nya medlemmar till föreningen, sju till södra sektionen, tre till österbottniska sektionen och 1 institutionell medlem.

Medlemsavgiften var 20 €, för studerande, arbetslösa och pensionärer 10 €.

Alla medlemmar fick år 2004 ett personligt brev i början av april med uppmaning att betala in medlemsavgiften. Detta var effektivt, för endast 57 påminnelser skickades ut 8.10.2004. Påminnelsen gick ut endast till ordinarie medlemmar.

I slutet av året skrevs 15 medlemmar ut ur registret eftersom de inte betalat sin medlemsavgift efter år 2001.

Som medlemsförmån erhåller föreningens medlemmar tjugo procent rabatt på alla privata inköp hos Tibo. SFV:s tidskrift *Svenskbygden* distribueras till de medlemmar som registrerat sitt medlemskap hos SFV.

3. Ekonomi

Saldot på kontot 31.12.2004 var 10 218,46 €.

Inkomster

- Medlemsavgifter 5 520,00 €
- Beviljade understöd 11 800,00 €

- Undervisningsministeriet för verksamheten 6 000 €
- Undervisningsministeriet för internationell verksamhet 1 500 €
- Konstsamfundet för informations spridning 1 300 €
- Svenska Kulturfonden för verksamheten 7 500 € (skall lyftas år 2005)
- Svenska folkskolans vänner för verksamheten 2 000 €
- Kulturfonden Sverige-Finland för svensk föreläsare på årskonferensen 1 000 €

De största utgifterna orsakades av själva verksamheten, kostnader för styrelsemöten 1 815,23 € och resekostnader (ordförande, styrelse, sektioner, utskottsmöten) 3 891,35 €. Utgifterna för Bibban, redaktörerna arvoden, lay out, illustrationer, tryckning och postning, uppgick 5 794,20 €. På inkomstsidan blev understöden 11 800 €, understöd och deltagaravgifter för årskonferensen 10 280 € samt medlemsavgifter 5 520 €. Underskottet för året steg till 2 803,67 €.

Inkomna medlemsavgifter steg med 691,60 €, understöden minskade med 4 600,00 € (om man inte beaktar BITTIS-understödet 7 000 € för 2003).

FSBF har haft två konton. Ett konto har i lag stipulerats för mottagande av statsunderstöd och det andra har varit ett brukskonto för den löpande betalningsrörelsen. Vid byte av kassör framkom att man numera inte behöver ett skilt konto för statsunderstöd och att brukskontot var ett konto för privatpersoner. Banken uppgav att uppdelningen mellan privat- och företagskonton tidigare inte var så strikt och att FSBF:s kontoarrangemang antagligen hade skapats för många år sedan. För båda konton uppbars serviceavgifter.

Föreningen bör ha konton avsedda för juridisk person och inte för privatperson. Konton för privatperson och för juridisk person (företagskonton) administreras av olika avdelningar på banken och olika moduler i bankens program. Resultatet blev ett beslut att avsluta det för privatpersoner avsedda kontot och koncentrera all betalningsrörelse till det konto, som tidigare endast mottagit statsandelar. Detta underlättar bokföringen och minskar föreningens kostnader.

Enbart kassören har användarrättigheter

till kontot. Alla tidigare användarrättigheter har strukits i enlighet med protokollsutdraget från styrelsemötet 16.1.2004. Rättigheterna kan alltid ändras med styrelsebeslut och med uppvisande av protokollsutdrag från styrelsemöte. Samtidigt har hemskickningen av kontoutdraget slopats eftersom det kan utskrivas från webbanken och är bokföringsgiltigt. Kostnadsminskningen är 18 euro/år (räknat från 1.4.2004).

4. Tyngdpunkter i verksamheten och aktuella projekt

1) Utbildning på svenska

Föreningen har redan under flere år framhållit behovet av en mångsidig svenskspråkig utbildning av bibliotekspersonalen. Under årskonferensen i Vasa 2002 sände mötet en skrivelse till bl.a. Undervisningsministeriet där man framhöll behovet av svenskspråkig bibliotekspersonal. Under det gångna året har problemet igen aktualiserats och en kartläggning av situationen har gjorts.

Den svenskspråkiga utbildningen är numera koncentrerad till Åbo. Både Institutionen för informationsförvaltning och Öppna universitetet vid Åbo Akademi (ÖPU) ger idag undervisning som ger behörighet för tjänster på allmänna bibliotek. Till ÖPU kan personer med genomgången grundskola söka och avlägga studieveckor på nätkurserna. Hela undervisningsmaterialet från Institutionen för informationsförvaltning finns tillgängligt på nätet. Men annan svenskspråkig utbildning finns inte.

Biblioteksinspektör Barbro Wigell-Ryynänen och föreningens ordförande Ringa Sandelin sammankallade 2.12.2004 till ett diskussionsmöte om den aktuella frågan. Mötet hölls på Undervisningsministeriet och närvarande var representanter från de flesta biblioteksområden. Behovet av en utbildning på en något mindre teoretisk nivå framhövdes och samtidigt framhölls att all undervisning måste motsvara de 20 studieveckor som biblioteksförordningen sätter som krav för behörighet. Eventuella utbildningar bör därför vara jämförbara och bör också tjäna som grund för vidare utbildning på området.

På mötet kom man överens om att träffas i slutet av januari 2005 och ytterligare utvidga gruppen. Ett allmänt möte om biblioteksutbildningen för föreningens medlemmar planeras under våren.

2) Bittisprojektet

Föreningen har inte längre huvudansvaret för Bittisprojektet, som överflyttats till Fortbildningscentralen vid Åbo Akademi/Vasa. Föreningen har dock en plats i styrgruppen för projektet. Två konsulter, Monica Borg-Sunabacka och Susanne Ahlroth har utsetts och vardera kommer att jobba under ett år. Monica började sitt konsultarbete hösten

2004 och Susanne börjar i januari 2005. 24 skolor runtom i Svenskfinland deltar i arbetet och kommer under konsulternas ledning att börja eller fortsätta bygga ut sina skolbibliotek. Svenska kulturfonden understöder projektet.

3) Biblioteksföreningarnas samarbetsorgan

Redan länge har det funnits planer på att organisera en takorganisation för biblioteksföreningarna i landet. Tanken bakom detta har varit att göra bibliotekens röst bättre hörd genom att föreningarna samarbetar mera synligt. Den 10 juni 2004 grundades Kirjastoseurojen neuvottelukunta – Biblioteksföreningarnas samarbetsorgan med Finlands biblioteksforening, Finlands vetenskapliga bibliotekssamfund, Tietopalveluseura och Finlands svenska biblioteksforening. Samarbetsorganet har uppvaktat kulturminister Tanja Karpela (10.7.2004) och undervisningsminister Tuula Haatainen (6.10.2004) och bl.a. framhållit behovet av att sammanföra alla biblioteksärenden på ministerienivå.

4) Årets bästa svenska bibliotekswebbsida

Föreningens pris Årets bästa svenska bibliotekswebbsida gick till Karleby stadsbibliotek. Priset instiftades 2002 i Vasa och utdelades första gången till stadsbiblioteket i Jakobstad. Mariehamns stadsbibliotek tilldelades priset år 2003.

5) Läsecirkelprojektet

Läsecirkelprojektet har under året gett ut skriften »Inspiration för läsecirkelverksamhet och också inspirerar till detta arbete.

6) IFLA:s satellitkonferenser i Träskända

Föreningen har aktivt deltagit i planeringen av satellitkonferenserna i Träskända 11–12.8.2005. De två konferenserna är uppbyggda kring temat biblioteksbyggnader och beståndsuppbyggnad. Konferenserna hålls som en del av IFLA-mötet i Oslo 14–20.8.2005.

5. Information och arkiv

Medlemsbladet Bibban

Solveig Hortans från Jakobstad och Ulrika Wikström från Pojo har även år 2004 varit redaktörer för medlemstidningen. Bibban utkom med 3 nummer, i mars, början av juni och oktober. Layouten har gjorts av Mattias Wikström, som numera har ett eget företag i branschen. Annika Schultz har medverkat som illustratör. Redaktörerna har enligt styrelsens beslut fått ett arvode för sitt arbete.

Tidningen har tryckts i en upplaga på 450 exemplar av Ekenäs Tryckeri AB. Äldre nummer av Bibban finns tillgängliga på Bokmässan i Helsingfors i oktober. Bibban ingick även i 2004 års finlandssvenska bok-katalog.

I Kirjastolehti har föreningen möjlighet att införa korta notiser.

Föreningens arkivmaterial deponeras sedan 1993 fortlöpande på Åbo Akademis bibliotek

Föreningens webbsidor finns på www.biblioteken.fi, och upprätthålls av Robin Fortelius.

6. Årskonferensen

Föreningens årskonferens hölls i år på Stadshotellet i Jakobstad, medarrangörer var Stadsbiblioteket i Jakobstad och Pedersöre kommunbibliotek. Rubriken på årets konferens var »Sälj biblioteket« och behandlade ämnet »Marknadsföring av bibliotek«. Årets konferens samlade över 80 deltagare samt sju föreläsare. Konferenssekreterare var Britt-Helen Sundqvist som skötte sitt arbete ypperligt.

Föreläsningarna under konferensdagarna behandlade ämnet marknadsföring ur flera olika synvinklar. PR-bibliotekarie Björn Lindwall från Eskilstuna stadsbibliotek i Sverige presenterade praktiska exempel på vad ett bibliotek kan göra för att synliggöra sig och gav tips på olika kundevenemang. Även de teoretiska aspekterna på marknadsföring och webbmarknadsföring togs upp och presenterades konkret av ED Peter Björk från Svenska Handelshögskolan i Vasa. Arbetet med bibliotekens webbsidor presenterades av bibliotekarie Annika Lund som berättade om sitt arbete med Stadsbiblioteket i Jakobstads webbsidor. Bibliotekarie Disa Svenskberg berättade om arbetet med Åbo Akademis biblioteks nya webbsidor som var under arbete och slutligen presenterade Heidi Troberg den nya Nelliportalen. Marknadsföring gentemot beslutsfattare var även ett tema som fanns med i programmet och då gentemot både statliga och kommunala beslutsfattare. Detta tema presenterades av Päivi Jokitalo, inspektör på Västra Finlands länsstyrelse. »En nöjd kund återvänder – gör kunden nöjd« var rubriken på fil.lic. Solveig Lehrers föreläsning som gav mycket nyttigt att tänka på när det gäller hur man bemöter sina kunder. PR-föreningen i Norden presenterade sig och sin verksamhet, föreningen var representerad i Jakobstad av Björn Lindwall och Päivi Jokitalo.

Förutom föreläsningar hann man också se Jakobstad. Det bjöds på en »Stadspromenad i Johan Ludvig Runebergs fotspår« och alternativt ett besök i »Prosten Aspegrens trädgård«. Stadsbiblioteket i Jakobstad presenterade sig på torsdagseftermiddagen och bjöd på underhållning i biblioteket. Den sista konferensdagen avslutades med en guidad tur genom några av Pedersöre kommuns 19 byar och ett besök på ett av Pedersöres nio bibliotek.

Årets segrare i bästa svenskspråkiga webbsida blev Karleby stadsbibliotek.

Utvärderingen av konferensen utgående från deltagarnas svarsblanketter var positiv och ekonomin för hela konferensen gav ett litet underskott.

7. Sektionerna.

Sektionen för södra Finland

Disa Svensberg har fungerat som ordförande och Margareta Danielsson som sekreterare för sektionen. Under året hölls fyra möten. Sektionens vårprogram kombinerades med föreningens vårmöte 8.5 i det nya stadsbiblioteket i Raumo. Biblioteks- och kulturchef Leena Ratia tog emot gruppen och visade biblioteket, som togs i bruk i början av år 2004. Programmet fortsatte med guidad rundtur i gamla stan i Raumo och avslutades med en gemensam lunch. 16 medlemmar deltog i exkursionen. Under höstens sektionsmöten påbörjades planeringen inför årskonferensen år 2005.

Österbottniska sektionen:

Ulrika Nykvist har fungerat som ordförande och Annika Lund som sekreterare för sektionen. Sektionsmöten hölls 7.1 och 9.8 2004. Utöver dessa möten har »Jakobstadsgruppen« hållit flera planeringsmöten inför årskonferensen.

Sektionsdagen hölls 24.4 och programmet innehöll en rundtur till det nyrenoverade Academill samt ett besök på Wasa teater där man såg pjäsen Populärmusik från Vittula. Efter teatern middag på restaurang Fondis. I sektionsdagen deltog nio medlemmar och fem utomstående.

Under 2004 var sektionens huvuduppgift att planera föreningens årskonferens i Jakobstad 19–20.8.2004.

8. Utskotten

IT-utskottet består av en representant för varje finlandssvenskt nätverk samt tre expertmedlemmar och andra intresserade. Utskottet hade 2004 följande medlemmar: Helena Backman-Karvonen (Borgå stadsbibliotek), Gerd Backman-Pettersson (Pargas stadsbibliotek), Solveig Lund (Pedersöre kommunbibliotek), Ingrid Gustafsson (Ekenäs stadsbibliotek), Harriet Lill-Smeds (Lovisa stadsbibliotek), Susanna Söderholm (Tölö bibliotek), Margareta Danielsson (Mariehamns stadsbibliotek), Leena Uhlenius (Mariehamns stadsbibliotek), Ulrika Wikström (Yrkeshögskolan Sydvästs bibliotek), Heidi Troberg (Tritonia), Robin Fortelius (biblioteken.fi) och Ringa Sandelin (FSBF:s ordförande).

IT-utskottet vid Finlands svenska biblioteksförnings sammankallades en gång under året. Det viktigaste ärendet var planeringen av den svenskspråkiga chat-tjänsten.

Under året har ett reseutskott bestående av Solveig Hortans, Annika Lund, Ulrika Nykvist och Johanna Vidjeskog bildats.

Även ett internationellt utskott med Disa

Svenskberg som styrelserepresentant har grundats.

Övriga utskott vilade under året.

9. Föreningens representation i arbetsgrupper, konferenser, kurser och dylikt

- ▶ Planeringsgrupp för de nationella biblioteksdagarna i Tammerfors 2005: Ringa Sandelin
- ▶ SSC:s och FSBF:s läsecirkelprojekt: Malin Wikström
- ▶ EBLIDA: Disa Svensberg maj 2003–maj 2005. Deltog i mötena i Prag (Tjeckien), Estoril (Portugal) och Ljubljana (Slovenien).
- ▶ Biblioteksförningarnas samarbetsorgan: Ringa Sandelin
- ▶ IFLA-konferensen i Argentina: Eva Costiander-Huldén
- ▶ IFLA Section on Multicultural Library Service: Kristina Virtanen 2001–2005
- ▶ IFLA Section for Reference Work: Gunilla Häkli 2003–2007
- ▶ Undervisningsministeriets seminarium om utbildningen av bibliotekspersonal 28–29.10.2004: Ringa Sandelin
- ▶ I Svenskbygdens redaktionsråd deltar Christina Flemming
- ▶ Ringa Sandelin deltog i FVBS:s årsmöte 17.11.2004

Föreningen är medlem i EBLIDA (European Bureau of Library, Information and Documentation Associations) med högsäte i Haag. EBLIDA lobbyar för bibliotek och arkiv i Europeiska unionen. Copyright- och andra närliggande frågor är fortfarande på agendan. Som nya områden tillkommer frågor om kulturarv. Vid behov bevakas också

utbildningen inom biblioteksområdet, livslångt lärande och medborgarsamhället. EBLIDA:s årsmöte hölls i Estoril 15.5.2004. Finlands representant är Disa Svenskberg från FSBF och hennes suppleant är Saara Ihamäki från Kirjastoseura.

10. Nationellt, nordiskt och internationellt samarbete

FSBF får i utbyte mot Bibban följande tidskrifter:

- ▶ Biblioteksforum, utg. Norsk biblioteksforening
- ▶ bis, utg. Bibliotek i Samhälle, Sverige
- ▶ Nordinfo-nytt, utg. Nordiska samarbetsorganet för vetenskaplig information
- ▶ Scandinavian Public Library Quarterly
- ▶ Arena - utg. av Svenska modersmålsläroförningen

Föreningen är medlem i:

Inhemsk organisationer:

- ▶ Finlands biblioteksmuseiförening
- ▶ Svenska studiecentralen

Internationella organisationer:

- ▶ EBLIDA
- ▶ IFLA, sektionerna för Public Libraries, Information Technology, Reference Service, Library Service to Multicultural Populations, Library Theory and Research.

Årsberättelsen framläggs för godkännande vid vårmötet i Kristinestad, se kallelsen!

Vill du bli bibliotekarie?

Sök direkt till bibliotekarie- och informatikerutbildningen (informationsförvaltning) vid Ekonomisk-statsvetenskapliga fakulteten vid Åbo Akademi.

Ansökningstiden för politices kandidat- och politices magisterutbildningen utgår den **31 maj 2005**.

Urvalsprov ordnas torsdagen den **26 maj 2005** i Åbo, Vasa och Helsingfors.

Ansökningstiden för politices magisterutbildningen utgår den **1 april 2005** (för dem som redan har en lägre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen).

Vill du veta mer?

För mer information kontakta amanuens *Anna-Karin Tötterman* vid ämnet informationsförvaltning (anna-karin.totterman@abo.fi eller 02-215 4564), gå in på ämnets webbsidor www.abo.fi/fak/esf/bii/ eller läs mer på Åbo Akademis webbsidor om antagning www.abo.fi/admission/.

När jag var barn bodde jag i en folkskola i den inre skärgården i dåvarande Bromarf kommun. I skolan fanns ett barnbibliotek, böckerna stod trångt i två höga väggsåp – och där inne öppnades en alldeles ny värld efter hand som vi lärde oss läsandes konst. Där stod klassikerna på rad; Defoes Robinson Crusoe, Londons Skriet från vildmarken, Swifts Gullivers resor, Kiplings Djungelboken och Twains böcker om Huckleberry Finn och Tom Sawyer. Senare också Astrid Lindgrens böcker och så Blytons Fem-serie och W.E. Johns Biggles-deckare. Vilken salighet – att

Mina bibliotek

låna en bok, slå upp den, dra in doften av den, slå sig ned i en lugn vrå och låta sig föras in i äventyren. Jag minns tydligt hur hungrig jag själv blev när Blytons fem hjältar på somriga utfärder och strapasser packade upp sina matpaket med smörgåsar, skinka och ägg. Måste då helt enkelt gå till skafferiet och se om där fanns något att dämpa den plötsliga hungern med. Defoes hjälte inspirerade oss barn till »rollspel« på »öde« holmar och skär där vi tog iland med roddbåten. Problem blev det om vi var många och om alla ville var Robinson och Fredag. Jag minns att vi utökade skaran med en Lördag och en Söndag när behovet påkallade.

Fån denna tidiga barndom minns jag också att det fanns en kommunal »boklåda« i ett hem längre ute på udden. Den innehöll skönlitteratur för vuxna. Böckerna lånades ut till byborna och byttes ut ibland. Annars hade det inte funnits många vuxenböcker där ute på landet på den tiden. Jag föreställde mig denna boklåda ungefär som en skattkista med stort hänglås på. Jag tänkte att kvinnan som »vakade« över denna skatt läste igenom alltsammans för att kunna rekommendera en lämplig bok för den som ville låna men att hon aldrig, aldrig någonsin, talade om hur det gick på slutet – för det hade ju varit ett helgerån. I min fantasi var hon en vänlig och mystisk fe. Självt började jag i läroverket i Ekenäs innan jag hann stifta bekantskap med boklådan och dess hemligheter.

I Ekenäs mötte mig två nya himmelriken. Det ena var biblioteket i skolan, det andra var stadens huvudbibliotek. Det senare var mycket spännande som miljö, på den tiden inrymt i ett gammalt trähus. Rurik Rancken var bibliotekarie. Han vandrade ständigt, tycktes det mig, omkring i de trånga gångarna mellan hyllorna, plockande med böckerna, mumlande för sig själv, han var ett med

bokbeståndet och vi upplevde att han visste allt. Nu efteråt minns jag biblioteket som ett ganska dunkelt rum, trots de höga fönsterna – med något av antikvariat-atmosfär vilande över sig i det sparsmakade ljuset. Därinne öppnade sig nya möjligheter. Nu fanns alla slag av böcker tillgängliga. Tystnad skulle råda, vi hängde viskande över kartböckerna, vi läste om djur och natur, vi drömde oss ut i världen. Och ingen tog så noga notis om man lånade en vuxenbok. Litteratur och svenska blev mina favoritämnen i skolan. Henrik Cederlöf, under många år min lärare och klassföreståndare, räckte mig några böcker av Pär Lagerkvist ur hyllorna i läroverkets bibliotek, och därur växte ett livslångt intresse. Dvärgen minns jag att jag läste, Barabbas, Sibyllan och Ahasverus död. Bo Carpelans böcker träffade jag också på för första gången då i mitten på 1960-talet. Även de blev betydelsefulla. Ekenäs stad lät sedan uppföra ett nytt bibliotek, ett hus med mycket rymd och ljus. Förvandlingen var total. Det blev en modern institution och det gamla biblioteket flöt tillbaka i minnena likt en dröm från barndomen.

Senare i livet har jag besökt många bibliotek, här hemma och utomlands. Åbo Akademiens bokbestånd, kursboksbiblioteket, några institutionsbibliotek, blev de första vetenskapliga samlingar som jag lånat ur som vuxen. Jag älskar fortfarande läsesalarna där. Dessa tysta stora rum, med punktbelysningar där människor sitter försjunkna, var och en för sig och ändå i en samlande atmosfär, i strävan att förstå, att komma underfund med, att ställa frågor, att söka svar, samla tankarna och forma en egen betraktelse. Av alla de bibliotek jag personligen sett hör Helsingfors Universitetsbibliotek till de vackraste och mest vördnadsinbjudande. Jag har svårt att finna ord för vad de offentliga biblioteken – alla dessa rum och samlingar – betyder för människorna, för samhället, för den demokratiska tanken, för utvecklingen och kunskapen.

Må inga krafter få inskränka på »allemansrätten« till dessa kunskapshärdar och befriande oaser, på invånarnas möjligheter att ta till sig vad där finns av lugn och ro och samlad visdom. Tillgänglighet är ett nyckelord i festtalen idag – och biblioteken är livsviktiga!

Nu arbetar jag i en folkhögskola där hjärtat i huset är biblioteket som befinner sig mitt i huskroppen och är det första man ser då man stiger in över tröskeln. Där finns naturligtvis också datorer med tillgång till ett flertal databaser. Där läses, där hämtas information, där träffas studerandena, där umgås man – mitt i kunskapens centrum.

Kerstin Romberg

Skrivaren är rektor för Västra Nylands Folkhögskola i Karis.

Ny i branschen

Eva Hietanen

Eva Hietanen har intervjuat Nina Haapoja, som sedan i december 2004 är biblioteksfunktionär på Vörå kommunbibliotek.

Eva: Vilken är din utbildning?

Nina: Jag är FM översättare från Vasa universitet och bibliotekarie från Seinäjoken ammattikorkeakoulu.

Vad tyckte du om biblioteksutbildningen?

Det positiva var att jag kunde jobba samtidigt eftersom det var distansstudier. Tre dagar i månaden måste jag till skolan. Mycket fick jag också till godo av mina tidigare studier.

Vad har du haft mest nytta av från din utbildning?

Kurserna i informationssökning både på internet och i uppslagsböcker.

Någonting du saknade?

Katalogiseringsundervisningen var bristfällig, mycket har jag fått lära mig på jobbet.

Varför just det här yrket?

Jag tyckte mycket om att läsa redan som liten. Universitetsutbildningen innehöll en hel del litteraturstudier, som också gav inspiration. Efter min FM-examen frilansade jag en kort tid som översättare, ett tungt, osäkert och ensamt sätt att arbeta. Att få en fast anställning inom det området visade sig vara svårt. Under ett vikariat på anstaltsbiblioteken i Vasa fick jag information om utbildningen i Seinäjoki. Och eftersom jag trivdes bra med biblioteksjobbet började jag studera där.

Varför just i Vörå?

Här var ett vikariat ledigt vid en lämplig tidpunkt. Jag är född här så orten är bekant. När tjänsten lediganslogs ville jag gärna fortsätta eftersom jag trivdes bra. Avståndet till Vasa där jag bor kändes inte för långt. Det blir en halv timmes körning morgon och kväll.

Du har ju utbildning för en bibliotekarietjänst, vilket också skulle ge högre lön. Tror du att du kommer att söka en sådan i framtiden?

Just nu finns det inga sådana tjänster lediga. Och dessutom trivs jag bra här. Jag har inga planer på att byta jobb.

Hur ser din dag ut?

Jag börjar med att ställa upp böcker som returnerats föregående dag. Vi dricker kaffe tillsammans vid halvtiotiden. Och öppnar

Nina Haapoja

för kunderna klockan tio och därefter är det oftast jag som sköter kundtjänsten. Vid sidan om gör jag i ordning nya böcker för utlåning, reparerar slitna böcker, hämtar in posten.

Vi äter turvis i bibliotekets pyttelilla kök. På eftermiddagen fortsätter det på samma sätt med kundbetjäning och vad man hinner däremellan. Dessutom finns det många uppgifter som görs bara då och då. En favoritsyssla är att föra böcker åt en äldre kvinna som inte längre själv kan ta sig till biblioteket. Hon är alltid så glad och berättar om alla böcker hon läst.

Vad tycker du bäst om på jobbet?

Det här är ett rörligt och ombytligt arbete. Tiden går fort när man har mycket kunder. Man lär sig mycket själv hela tiden. Ibland känner man dåligt till ämnet kunden frågar efter, men efter en stunds samtal brukar man ändå inse att man vet en del. Trevliga arbetskamrater har jag också, vi hjälper varandra eftersom en vet mer om ett område, en annan om ett annat. I ett litet bibliotek lär man känna de flesta kunder. Det är också roligt att katalogisera emellanåt.

Tycker du illa om nånting på jobbet?

Nej, jag kan inte komma på något.

Vad läser du just nu?

Tidigare har jag inte hunnit läsa mycket mer än studielitteratur och barnböcker för sonen Mathias. Och det är både roligt och intressant med all slags barnlitteratur. En av favoriterna är Astrid Lindgrens Emil i Lönneberga. Men nu njuter jag av att ha tid att läsa också för mitt eget nöjes skull. Jag läser bl.a. deckare och levnadsskildringar. Senast lästa bok är Jan Guillous Ondskan.

Vad gör du på fritiden?

Jag skidar på vintern och åker rullskridskor på somrarna. Och stavgång däremellan. Familjen som består av sambon Ingvar och sonen Mathias 9 år vill jag gärna vara tillsammans med de kvällar jag inte jobbar.

Alldeles efter sekelskiftet blev vi tvungna att erkänna att vår bokbuss, tagen i bruk 1986, höll på att ge upp. Det blev allt dyrare att underhålla den, trots att chauffören Bo Norrgård fixade mycket själv. Jag tog några djupa andetag och ringde min chef kommundirektören Gösta Lundström, som råkade vara på sitt soligaste och mest spendersamma humör. Ny bokbuss? Javisst, varsågod!

Några år senare kör vi med ny buss. Hur det gick till kan ni läsa om nedan.

Det var många som hjälpte till bakom kulisserna. Jag vet inte vilka alla dessa goda människor var, men bland dem fanns svenska bildningsnämnden och dess ordförande, kommundirektören, styrelse- och fullmäktigeledamöter, och säkert också bussens låntagare. Och utan bokbussarbetet med Oravais hade vi knappast fått statsbidrag.

Mest av alla lobbade vår chaufför. Det är till stor nytta att sitta vid "karbordet" på lunchen (jodå, där förekommer kvinnor också). Där träffas många inflytelserika personer varje dag. Det är också bra att träffa mycket människor utanför jobbet. Bos fritidsintressen inbegriper Röda korset, räddningsväsendet, idrotts- och ungdomsarbete, jakt, revyer m.m.

Att köpa buss är inte som att köpa en liter mjölk

Med klartecken från chefen satte jag igång år 2001 med antydningar på nämndmötena. Sedan började jag jobba på allvar. Följande höst godkände Svenska bildningsnämnden, kommunstyrelsen och -fullmäktige att bussen togs med i investeringsplanen. I december anhöll vi om att komma med i statens investeringsplan. Det lyckades, men det krävdes nog mera än att fylla i rätt blankett... Ett år senare godkände fullmäktige investeringen för år 2004. Vi anhöll om statsbidrag, och det positiva beslutet kom i februari 2004. Jag skickade iväg offertförfrågningar på chassi och kaross, svar kom och behandlades och inköpsbeslut fattades i nämnden.

I juni blev det svettigt. Styrelsen bordlade ärendet, och ett tag såg det ut som om vi skulle tvingas starta hela offertrundan på nytt. Det hade skjutit upp anskaffningen med åtminstone ett halvt år.

Midsommarfirandet blev lite lamt, fjäri-lar fladdrade i magen och det berodde inte på förtäringen. Webaston hade gett upp, jag insåg att vi inte skulle kunna köra med den gamla bussen ännu en vinter. Vår chaufför är tuff, men en vinter utan värme skulle ju inte ha gått. Skulle han permitteras? Förflyttas? Och skolorna som är beroende av bokbussens tjänster, hur skulle vi göra med dem, och alla andra kunder? Och samarbetet med Oravais, skulle vi bli tvungna att betala tillbaka pengarna åt dem? Mitt stackars huvud

Vörå har ny bokbuss

Barbro Stenbacka

Vörå kommunbiblioteks nya bokbuss

Barbro Stenbacka, Eva Hietanen, Bo Norrgård, Nina Haapoja och Siri Blusi poserar vid den nya bussen

surrade av ältandet, småningom barmhärtigt överröstat av myggorna.

»Köpet får verkställas omedelbart«

Samma dag datumet för offerterna gick ut ringde kommundirektören och sa att styrelsen föregående kväll beslutat att köpet får verkställas omedelbart. Ridå och svettorkning (det var varmt annars också). Iväg med svaren till de valda leverantörerna med fax. Skaffade vi något gott till kaffet? Jag tycker mig minnas en tårta.

»Det ska rymmas på en A4«

På hösten, medan bussen byggdes för fullt nere i Kausala, började jag reda upp i mina papper. Två proppfulla mercantilmappar med beredningar, utredningar, statistik för ett år, fem år, tio år, funderingar, e-post, brev, kopior på artiklar, bilder på bussar och chassin, blanketter, protokollsutdrag, anteckningar från telefonsamtal, begäran om budgettekniska offerter och riktiga offerter, offerter, ritningar och tekniska specifikationer, jämförelser av motorkapacitet och priser (jag hade experthjälp), ... hade jag jobbat så förb...enat mycket? Efterreaktionen kom i form av en lätt huvudvärk. Ett flunssapulver var allt jag hittade i bibbans medicinskåp, men pulvret och en kopp starkt grönt te fick mig att förstå: vi var i hamn, alltså i garage! Vi skulle faktiskt få en buss, jag hade själv sett först chassiet och senare den halvfärdiga bussen, inredningen var vald, om några veckor skulle den levereras.

Utredningar sa jag. »Det ska rymmas på en A4«, sa chefen som håller på att försvinna bakom sina papper. Jag blev ju tvungen att komplettera åtskilliga gånger under åren.

Jag gick tillbaka till starten, till den första bilen som körde runt med böcker här i Vörå i början på 1960-talet. Jag berättade om icke-existerande skolbibliotek, indragna lånestationer och filialer, den sista så sent som 2001. Alla dessa har ersatts av bokbusstjänster. Jag förklarade att det skulle bli mycket dyrt att bygga upp allt på nytt, med den personal och den utrustning som krävs i ett modernt bibliotek. Alla lågstadier och daghem på bussens rutt skrev värdjanden till bussens förmån, jag rörde av deras engagemang och skickade breven till styrelsen. Jag gjorde utredningar för beslutsfattare, för kommundirektörerna i Vörå och Oravais, och för mig själv. Historia, behov, syfte, kostnader. Jag dundrade: befolkningen på landsbygden har rätt till information på lika villkor som befolkningen i städerna.

Statistik sa jag. Under åren ville Gösta ha statistik av än det ena, än det andra slaget. Oftast ville han ha den omedelbart. Ett gott råd kära kolleger: samla all statistik på ett ställe. Gör inte som jag, som samlat lite här och där. Det är ladusystemet, om en brinner har man många kvar, men ack så spritt och tidsödande att samla in! Jag behövde statistik som gjorts för tio år sedan. Jag behövde statistik för i fjol, förrfjol och igår. Lån, låntagare, ekonomi, hållplatser, besök. Och jag som studerade humaniora för att jag inte gillar att räkna!

Jag ringde kolleger. Jag ringde länsstyrelsen och UVM. Jag fick mycket hjälp överallt, tack alla! Jag kollade hemsidor, tittade på bussar, lusläste bokbusstandarden. Jag läste Allmänna upphandlingsanvisningar. Jag läste andra tjänstemäns offertförfrågningar för att kunna formulera mig rätt (jag har ju inte

ens körkort), jag frågade samma saker om och om igen av chauffören för att jag är så out när det gäller alla fordon utom cyklar.

Jag försökte redogöra för den gamla bussens usla skick utan att få det att låta som om den var färdig för skroten, den skulle ju säljas.

Varmt och skönt i ny buss

I december 2004 hämtade Bo och jag bussen. I januari 2005 körde Bo ut på första ruten. Bussen är en 11,2 meters Scania, byggd av Kiiitokori. Budgeten var snäv. Vi hade t.ex. inte råd med fina tejpningar, i stället satsade vi på en enkel och klar design. Vi valde björk i inredningen för att få bra ljus, och rött för att pigga upp. Chauffören är nöjd med köregenskaperna. Han har det varmt och så dragfritt det kan bli i en öppen buss. Det finns två arbetsbord, mikrovågsugn, kaffebryggare, handsfree, klädsåp och WC med tvättmöjligheter. Motorn är lätt att komma åt, alla serviceluckor är bra placerade. För att öka säkerheten har bussen extra lampor framtill och för dörren, extra speglar utvändigt och videokamera för att kunna backa säkert. Bussen har beredskap för kunddator, vi hoppas på onlineförbindelser nästa år. Den har 90 m hyllor som rymmer ca 3800 böcker.

Fyrtio år med bokbusservice hinner bli femtio med råge innan denna buss tar slut. Det ni, det är en kulturgärning. En eloge åt beslutsfattarna i Vörå!

Och den gamla bussen, den fortsätter sitt liv i filmbranschen som mobil smink- och maskeringsstudio. Den ska ersätta Ähtäris gamla bokbuss som åkt runt på filmjobb i 15 år.

Identiteter

Kerstin Sevón

–Identiteter skapas. Man definierar sig själv i relation till andra. Människan kommer alltid att vara förankrad i ett kollektiv. Alla kulturer skapar gränser, vi behöver vårt lilla rum.

–Vi är fria att skapa vår egen identitet. Den moderna, individualistiska stadsmänniskan har många olika identiteter och rör sig fritt mellan dem.

Sociologen Thomas Rosenberg och historikern Laura Kolbe diskuterar den finlandssvenska identiteten i Radio Vegas debattprogram »Slaget efter tolv« en tisdag i medlet av februari. Det sker i efterdyningarna från en intervju till årets Runebergsdag i den finskspråkiga tidningspressen, där en ung kvinna hävdade att den finlandssvenska identiteten är en fråga om släktskap.

Debatten låter bekant. För mig har det redan länge varit aktuellt att definiera begreppet identitet och analysera identitetsuppfattningar, men mest ur en annan synvinkel. Jag arbetar med en avhandling om den förändrade bibliotekarierollen och försöker följaktligen få ett grepp om hur vi formar vår yrkesroll och vilka omständigheter som påverkar den. En intervjuundersökning med anställda vid yrkeshögskolor utgör mitt huvudsakliga material. Att det blev just den kontexten kommer sig av den snabba etablerings- och utvecklingsprocess yrkeshögskolebiblioteken genomgått. Det föreföll möjligt att åtminstone försöka överblicka processen. Undersökningen kan det finnas skäl att återkomma till i sinom tid, här blir det bara spridda tankar om yrkesidentitet. Innerst handlar identitetssökandet om behovet av sammanhang och mening.

Min egen identifikation med det yrke jag utbildade mig till i början av 1970-talet är fortfarande stark. Det är ingenting unikt utan någonting som jag delar med mina generationskamrater. Också när jag tillfälligt inte jobbar vid bibliotek är jag bibliotekarie. Det blev en aha-upplevelse att höra en erfaren rikssvensk läkare illustrera hur hon uppfattade att engagemanget i arbetslivet hade förändrats. »Jag är läkare, de yngre arbetar som läkare«, förklarade hon. Också om arbetslivet och människors attityder till arbetet förändras, handlar det i sista hand om individuella val. Från det 1970-tal jag lätt glorifierar minns jag en kollega som inte ville ange titeln bibliotekarie i telefonkatalogen, hon föredrog hum.kand. Det finns

unga med en tydlig yrkesprofil också i dag.

Vad är det då jag vill identifiera mig med? Där finns en yrkestradition som förlorar sig i historiens dunkel, men som bevisligen sträcker sig åtminstone ca 4500 år bakåt i tiden, till biblioteket i Ebla. Det allmänna biblioteket, folkbiblioteket, som är min egentliga hemvist, bygger främst på anglo-amerikanska traditioner från 1800-talet. Det är oändligt många som har varit bibliotekarer före mig, det finns ett arv att förvalta. Var och en ska efter förmåga bidra till att utveckla den gemensamma kunskapsbasen. Jag har en mängd kollegor i det här landet och över hela världen. Jag känner gemenskap också med dem jag aldrig har mött. »Erfarenheten av att bli någon hänger samman med erfarenheten att höra samman med någon eller något«, skriver Göran Rosenberg i en essä om livslotter.

Det fanns en ideologi som jag gjorde till min och som jag har försökt leva upp till, med många misslyckanden men emellanåt med framgång. I grunden finns idén om jämlikhet och allas rätt till kunskap och delaktighet i vårt gemensamma kulturarv. Stora ord att omsätta i vårt trånga rum! Ideal är någonting att sträva mot men aldrig uppnå, för då har man glömt att höja ribban. Jag jobbar i ett serviceyrke för de människor och det samhälle som betalar min lön, men inte som en passiv förmedlare. Jag kan på rak arm definiera kulturpolitiska, informationspolitiska, utbildningspolitiska, socialpolitiska och näringspolitiska uppgifter. Antagligen är uppgifterna ännu fler och alla är de förknippade med ansvar. Det hindrar inte att jag genom åren har skrattat mycket i mitt arbete, känt glädje i det. Definitionen på en god bibliotekarie är både tids- och situationsbunden. Det gäller att slå vakt om den goda kärnan och samtidigt utnyttja den nya kunskap, eller rättare sagt information, som hela tiden tillkommer för att bygga vidare. Om jag tar emot informationen internaliseras den i bästa fall till kunskap.

Identitetsbegreppet kritiserar för att »vi« alltid implicerar en gränsdragning mot »de andra«. I min intervjuundersökning kommer både bibliotekarer och lärare till tals. En av lärarna talar om vikten av att vara tydlig och trygg i sin yrkesroll för att samarbetet över yrkesgränserna ska fungera. Om man vet var man själv står blir gränsoverskridningar inte hotfulla. Då uppstår ett nytt »vi« i just den konstellationen, för just den uppgiften. I den meningen har vi många identifikationsmöjligheter.

Arbetslivet har förändrats mycket på de senaste 35 åren. I begynnelsen fanns det tjänster att söka. Man fick fast anställning och så var det bra med det. När den moderna eller kanske postmoderna individualisten lever sitt »smörgårdsbordsliv« handlar det om en självvald livsstil. Att fungera utgående från sina egna preferenser och samtidigt ges bättre möjligheter än förr att röra

sig t.o.m. långt från den egna kulturkretsen bäddar antagligen för mindre trohet mot en och samma arbetsplats eller organisation. Egentligen önskar jag ju att ungdomar väljer en karriärväg som ger dem olika slag av erfarenheter att börja med, men inte att de ska förbli kringirrande själar i en fragmenterad värld. Det kan behövas tid och ro att förstå sammanhang och utveckla lojaiteter. »Beroendet av andra människor, inte friheten från dem, är vad som gör oss till människor. Beroendet av och tacksamheten mot andra människor«, säger Göran Rosenberg. Mitt beroende begränsas inte till arbetsgemenskapen också om det är mest påtagligt just där. Jag är beroende av många som jag aldrig kommer i kontakt med.

Ett gott skäl att inte engagera sig för djupt i jobbet är allt fler arbetsförhållandens tillfälliga karaktär, ett fenomen som särskilt den politiska beslutsnivån har allt skäl att begrunda. Den som inte erbjuds annat än kortvariga jobb och ständigt tvingas dra vidare kan inte förväntas lägga ned sin själ varje gång. Det gör ont att rycka upp rötterna. Det tar tid att plantera om sig. Dagens utbildning av generella informationspecialister beaktar det föränderliga arbetslivet och ger följaktligen inte en färdigt utvecklad yrkesidentitet. Man kan fråga sig om någon kommer att hinna bygga upp en sådan i ett arbetsliv som långt förutspås bestå av begränsade uppdrag, uthyrning av arbetskraft för viss tid och projekt. Solistjobb hör till framtidsbilden, människan som ett separat »företag i företaget«. Där hoppas jag fortfarande på en nisch för lagarbete, goda team där den sammanlagda insatsen kan bli mer än delprestationerna.

Varför bekymra sig om det här? Självfallet undrar jag om det kommer att finnas någon med en bibliotekarieidentitet i morgondagens arbetsliv. Kanske jag inte vill vara den svaga länken som bröt kedjan. Kanske jag om ytterligare ett antal år vill bli betjänad av någon som är expert på all den litteratur jag ännu har tänkt läsa, och företrädesvis av en finlandssvensk bibliotekarie som är införstådd med den kulturella kontexten. Någon form av lokalsamhälle med lokal service måste väl finnas kvar? All litteraturproduktion kan väl inte bli nätbaserad?

En falang som deltar i den pågående identitetsdebatten anser att begreppet finlandssvensk är gammalmodigt och vilseledande. Jag är, förutom bibliotekarie, finlandssvensk som ett resultat av ett blandäktenskap mellan en nyländsk far och en österbottnisk mor, av min uppväxtmiljö, mina studier och därefter ohejdade vana. Merete Mazzarella, som har sina rötter både i Finland och Danmark och en kosmopolitisk uppväxt, men som valt att vara finlandssvensk, återkommer ständigt till temat identitet i sitt författarskap. Hon ser inget utrymme för en finlandssvensk språklig fundamentalism »för man vet att samma verklighet kan benämnas på olika

vis« och det håller jag med om. I essäsamlingen »Linjer mellan stjärnor« ifrågasätter hon bilden av det trånga rummet och citerar Camilla Frostell, finlandssvensk översättare bosatt i Sverige, som ser finlandssvenskheten som »ett hus med alla slags kamurkor och salar från källare till vind och idel öppna fönster och dörrar«. För en som har livslång erfarenhet av gamla hus sitter liknelsen perfekt. Läger man till hela raden av vedlider, bodar och hemlighus sommartid, ingenting att skryta med men nödvändigt, kommer man traditionen ännu närmare. Mångfald, öppna fönster och dörrar – och behov av reparationen där tidens tand fått gnaga – kan också fungera som bild av den biblioteksvärld jag är så djupt rotad i.

Lästips

- Andersson, Curt (2000). Kunskapssyn och lärande – i samhälle och arbetsliv. Lund: Studentlitteratur. – Särskilt rekommenderas kapitel 10: Arbetsliv i omvandling.
- Bibliotekarietyrket. Tradition och förändring (1991). Red. Harry Järv. Stockholm: Carlsons.
- Introduktion till informationsvetenskapen (2003). Red. Ilkka Mäkinen & Katja Sandqvist. Tammerfors: Tampere University Press.
- Mazzarella, Merete (2002). Linjer mellan stjärnor. Essäer om identitet. Helsingfors: Söderströms.
- Rosenberg, Göran (2003). Plikten, profiten och konsten att vara människa. Essä. Stockholm: Albert Bonniers förlag.

EBLIDA:s styrelsemöte i Helsingfors

Disa Svenskberg

EBLIDA (European Bureau of Library, Informatics and Documentation Associations) höll denna gång sitt styrelsemöte i Helsingfors 12.3.2005. Vädret var kallt för årstiden och de utländska gästernas kommentarer därefter. Mest upphetsad var Spaniens representant, som hade köpt sitt livs första yllemössa, halsduk och handskar.

Mötet varade endast en dag, så det var strikt, men alla ärenden hann behandlas. På agendan fanns revisionsberättelse för 2004 och detta års budget. Ekonomin är fortfarande stram, men ännu stabil. EBLIDA har en arbetsgrupp som funderar på hur få de adjungerade medlemmar att bli fullvärdiga medlemmar. Det gäller de nya EU-staternas biblioteksorganisationer. Problemet är naturligtvis ekonomin. I dessa forna öststater får nationalbiblioteken de statliga understöden medan biblioteksorganisationer lever på minimal ekonomi och har ofta inte råd att betala medlemsavgifter till EBLIDA.

Efter lunchen var det dags att se hur samarbete med andra organisationer löper. EBLIDA:s verksamhetsledare har haft möten med FEP (Federation of European Publishers). Samarbetet håller på att formos genom att man undersöker de gemensamma intressena. ICA (International Council of Archives) arbetar delvis med samma frågor som EBLIDA, dvs utbildning, kompetens och certifiering. Berndt Fredriksson sitter i de båda organisationernas styrelse och kunde berätta om deras veckolånga

seminarium, som skall hållas i april.

EBLIDA:s arbetsgrupper har också haft möten. WTO-gruppen har haft ett seminarium om GATS (General Agreements on Trade with Services). Programmet var intressant och EBLIDA:s styrelse diskuterade på vilket sätt man kan sprida kunskap (och medvetenhet) om GATS. WTO-gruppen kommer att uppmanas till att sprida information om seminariet. Hoppas jag har anledning att återkomma med referenser.

PEG-gruppen arbetar med undervisning på biblioteksområdet. Den hade möte dagen innan i Helsingfors. Finland representeras i gruppen av Kristina Virtanen. Gruppen hade diskuterat frågor om Bologna-processen, och frågor rörande professionalim, kreditering, dvs liknande frågor som också är aktuella i ICA.

Vi fick också en redogörelse av Sinikka Sipilä, som ingick i den officiella finska delegationen i det 2. förberedande kommittémötet i Geneve för WSIS (World Summit on Information Summit), som hålls i Tunisien i nov. 2005. Sinikka var den ena av två representater från medborgarorganisationerna. Geneve-mötet hade diskuterat frågan om vem som skall förvalta Internet, och det är en stor fråga. Det finns redan en hel del förberedande dokument om det kommande WSIS-mötet på nätet. Genom att Googla kan du hitta de olika organisationernas förberedande dokument. Mer information om EBLIDA finns på adressen www.eblida.org.

Dateropunkt i Nykarleby

Första november öppnade Datero en verksamhetspunkt i Nykarleby stadsbibliotek. Vid verksamhetspunkten finns det en dator med specialprogram och det är även möjligt att låna CD-ROM-program. Materialet som Datero erbjuder är anpassat för personer med läs- och skrivsvårigheter på båda inhemska språken. Förutom att de erbjuder hjälpmedel så förmedlar de även kunskap om de adb-baserade hjälpmedel som finns till förfogande åt personer som arbetar inom utbildning eller själva har funktionsnedsättningar.

Datero är en registrerad förening, grundande medlemmar är Vasa sjukvårdsdistrikt, Vasa stad och Korsholms kommun, övriga medlemmar är handikapporganisationer i Österbotten.

Datero är ett datacenter för specialgrupper med verksamhetsutrymmen i anslutning till Vasa stadsbibliotek och har fungerat där sedan år 2000 och samarbetar med en mängd organisationer, institutioner och läroanstalter

Inom Dateros verksamhet finns även rum för forskning och projekt bl.a. deras

regionaliseringsprojekt strävar efter att grunda informations- och lånepunkter på regionens bibliotek.

Dateros hemsida (www.datero.fi) innehåller mycket information och även gratis övningsprogram på Internet, de flesta är finskspråkiga men ett svenskspråkigt finns också och flera är på kommande.

